

Sonkajärven lukion lukuvuosimaksujen asettaminen kolmansien maiden kansalaisille

Sivistyslautakunta 24.03.2026
89/12.00.01.00/2026

Valmistelija: Sivistystoimen esihenkilö

Eduskunta on hyväksynyt lain, jonka mukaan toisen asteen koulutukseen, sekä ammatilliseen että lukiokoulutukseen, otetaan käyttöön lukuvuosimaksut kolmansien maiden kansalaisille 1.8.2026 alkaen. Lainsäädäntö on hyväksytty ja astuu voimaan suunnitellusti 1.8.2026.

Lukuvuosimaksut koskevat opiskelijoita, jotka aloittavat opintonsa 1.8.2026 tai sen jälkeen. Lukuvuosimaksun periminen ei ole koulutuksen järjestäjälle vapaaehtoista vaan säädetty lainsäädännössä. Maksu koskee koulutusta kaikilla kielillä.

Lukuvuosimaksuvelvolliset

Lukuvuosimaksuvelvollisia ovat kolmansien maiden kansalaiset, eli sellaiset henkilöt, jotka eivät ole EU-jäsenvaltion eikä Islannin, Liechtensteinin, Norjan tai Sveitsin kansalaisia. Myös opiskelijoiden oleskeluluvan peruste vaikuttaa velvollisuuteen, mutta kotikunnalla ei ole merkitystä maksun määrään.

Poikkeukset lukuvuosimaksuvelvollisuudesta:

- Pysyvän tai jatkuvan oleskeluluvan haltijat (tietyin rajoituksin)
- Kolmansien maiden kansalaiset, joilla on Euroopan unionin sininen kortti tai EU-oleskelulupa
- Vaihto-opiskelijat, joiden oleskelulupa on enintään vuoden mittainen
- Henkilöt, joilla on oleskelulupa tilapäisen suojelun perusteella (esimerkiksi Ukrainasta)
- Kansainvälistä suojelua saaneet
- Oppivelvolliset opiskelijat
- Henkilöt, jotka osallistuvat tilauskoulutukseen.

Alle 18-vuotias perheensä tai huoltajansa mukana Suomeen tullut lapsi tai nuori on Suomessa oppivelvollinen saatuaan Suomesta kotikunnan. Huoltajan tai lapsen oleskeluluvan lajilla (A vai B) ei ole merkitystä. Opintonsa toisella asteella oppivelvollisena aloittanut saa suorittaa opintonsa loppuun maksuttomasti aina sen vuoden loppuun asti, kun hän täyttää 20 vuotta.

Lukuvuosimaksun suuruuden määrittää koulutuksen järjestäjä, joka myös perii maksun. Lainsäädännössä on asetettu seuraavat lähtökohdat hinnan asettamiseksi lukiokoulutuksessa:

Koulutuksen järjestäjä päättää maksun suuruuden, joka on vähintään koulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan suuruinen. Jos lukiokoulutuksen järjestäjän oma yksikköhinta on alhaisempi, on lukuvuosimaksun suuruus vähintään sen suuruinen.

On tarkoituksenmukaista, että perittävä maksu vastaa koulutuksen järjestämisestä aiheutuvia todellisia kustannuksia. Tämän vuoksi esitetään, että lukuvuosimaksun suuruus asetetaan valtiovarainministeriön ja opetushallituksen vahvistaman keskimääräisen yksikköhinnan tasolle.

Vuonna 2026 lukiokoulutuksen keskimääräinen yksikköhinta on 8 953,47 euroa. Maksulla katetaan opetuksen järjestämisestä aiheutuvia menoja.

Lukuvuosimaksupäätös on voimassa koko opintojen ajan. Opiskelijoille on tiedotettava lukuvuosimaksun määräytymisestä etukäteen. Koulutuksen järjestäjän on laadittava periaatteet maksun palauttamisesta tai hyvittämisestä tilanteissa, kuten opintojen keskeytyessä.

Lukuvuosimaksu peritään, kun opiskelupaikka on myönnetty. Koulutuksen järjestäjät saavat tiedot opiskelijoiden oleskelulupaperusteista Maahanmuuttoviraston kautta. Lukuvuosimaksun suorittaminen on edellytys opetukseen osallistumiselle.

Lapsivaikutusten arviointi:

Päätöksen vaikutukset hyvinvointiin ovat neutraalit

Päätösesitys

Sivistystoimen esihenkilö:

Sivistyslautakunta päättää, että:

1. Sonkajärven lukiossa otetaan käyttöön lukuvuosimaksu EU- ja ETA-alueen ulkopuolisille opiskelijoille 1.8.2026 alkaen.
2. Lukuvuosimaksun suuruudeksi vahvistetaan vuosittain voimassa oleva lukiokoulutuksen keskimääräinen yksikköhinta. Vuonna 2026 yksikköhinta on 8 953,47 euroa.
3. Lukuvuosimaksua sovelletaan niihin EU- ja ETA-alueen ulkopuolisiin
4. opiskelijoihin, jotka aloittavat opintonsa 1.8.2026 tai sen jälkeen, ja joilla ei ole laissa säädettyä maksuvapautusperustetta.
5. Lukuvuosimaksu ei sisällä kannettavaa tietokonetta, oppikirjoja, muita opiskelumateriaaleja eikä koululounaita
6. Lukuvuosimaksu ei sisällä maahantuloon liittyvää terveystarkastusta.
7. Sivistyslautakunta valtuuttaa sivistystoimen esihenkilön organisoimaan lukuvuosimaksun perimiseen liittyvät käytännöt sekä toimintaperiaatteet, joita sovelletaan maksettujen lukuvuosimaksujen palauttamiseen ja lukuvuosimaksujen hyvityksiin esimerkiksi opintojen keskeytyessä.
8. Sivistyslautakunta valtuuttaa sivistystoimen esihenkilön päättämään lukuvuosimaksujen hinnantarkistuksista uusille opiskelijoille vuosittain voimassa olevaan lukiokoulutuksen keskimääräiseen yksikköhintaan perustuen.

Päätös

Sivistyslautakunta: